

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2025 r.

Poz. 865

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

**w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2021–2028
między Rzeczpospolitą Polską a Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii,**

podpisane w Warszawie dnia 23 kwietnia 2025 r.

Przekład

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

W SPRAWIE WDRAŻANIA MECHANIZMU FINANSOWEGO EOG

NA LATA 2021-2028

między

RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ,

zwaną dalej „Państwem-Beneficjentem”

a

ISLANDIĄ,

KSIĘSTWEM LIECHTENSTEINU,

KRÓLESTWEM NORWEGII,

zwanymi dalej „Państwami-Darczyńcami”

zwanymi dalej łącznie „Stronami”,

ZWAŻYWSZY, że Protokół 38d do Umowy o EOG, włączony do Umowy o EOG za pośrednictwem Umowy pomiędzy Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu oraz Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2021-2028 ustanawia mechanizm finansowy (zwany dalej „Mechanizmem Finansowym EOG 2021-2028”), poprzez który Państwa-Darczyńcy przyczyniać się będą do zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

ZWAŻYWSZY, że Mechanizm Finansowy EOG 2021-2028 ma na celu umocnić stosunki pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem, ku obopólnej korzyści ich mieszkańców;

ZWAŻYWSZY, że decyzją Stałego Komitetu Państwa EFTA Nr 4/2024/SC z 24 października 2024 roku Państwa-Darczyńcy upoważniły Komitet Mechanizmu Finansowego, ustanowiony na podstawie decyzji Stałego Komitetu Państw EFTA Nr 4/2004/SC z dnia 3 czerwca 2004 roku, do zarządzania Mechanizmem Finansowym EOG 2021-2028;

ZWAŻYWSZY, że wzmocniona współpraca pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem będzie przyczyniać się do zapewnienia stabilnej, spokojnej i dostatniej Europy, opartej na dobrym rządzeniu, instytucjach demokratycznych, praworządności, poszanowaniu praw człowieka i zrównoważonym rozwoju;

ZWAŻYWSZY, że Strony zgadzają się na ustanowienie ram współpracy w celu zapewnienia skutecznego wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028;

UZGODNIŁY, co następuje:

Artykuł 1

Cele

1. Główne cele Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 obejmują przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwami-Beneficjentami poprzez przyznawanie wsparcia finansowego mającego na celu promowanie priorytetów tematycznych wymienionych w ustępie 2. W związku z tym Strony niniejszego Memorandum of Understanding wyłonią do finansowania programy, które będą miały na celu przyczynienie się do osiągnięcia tych celów.
2. Wsparcie finansowe jest dostępne w celu promowania następujących priorytetów tematycznych:
 - (a) europejska zielona transformacja;
 - (b) demokracja, praworządność i prawa człowieka;
 - (c) włączenie społeczne i odporność.

Artykuł 2

Ramy prawne

Niniejsze Memorandum of Understanding jest stosowane łącznie z następującymi dokumentami, które razem z niniejszym Memorandum of Understanding stanowią ramy prawne dla Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028:

- (a) Protokołem 38d do Umowy o EOG dotyczącym Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028;
- (b) Regulacjami w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 (zwanymi dalej „Regulacjami”) wydanymi przez Państwa-Darczyńców zgodnie z artykułem 9 ustęp 4 Protokołu 38d;

- (c) umowami w sprawie programu, które będą zawierane dla każdego programu, oraz
- (d) wszelkimi wytycznymi przyjętymi przez Komitet Mechanizmu Finansowego zgodnie z Regulacjami.

Artykuł 3

Ramy finansowe

1. Zgodnie z artykułem 2 Protokołu 38d, łączna kwota wsparcia finansowego wynosi 1 805 milionów EUR, w rocznych transzach w wysokości 257,86 milionów EUR w okresie od 1 maja 2021 roku do 30 kwietnia 2028 roku włącznie.
2. Zgodnie z artykułem 6 Protokołu 38d, w okresie o którym mowa w ustępie 1, Państwu-Beneficjentowi udostępniona zostanie łączna kwota 472 614 415 EUR.
3. Zgodnie z artykułem 9 ustęp 7 Protokołu 38d oraz artykułem 1.9 Regulacji, koszty zarządzania Państw-Darczyńców pokryte będą z łącznej kwoty przedstawionej powyżej. Dalsze postanowienia w tym zakresie zostały określone w Regulacjach. Kwota netto alokacji, która zostanie przyznana Państwu-Beneficjentowi wynosi 394 681 262 EUR.

Artykuł 4

Zakres funkcji i obowiązków

1. Państwa-Darczyńcy udostępnią środki finansowe na programy kwalifikujące się do wsparcia zaproponowane przez Państwo-Beneficjenta i zatwierdzone przez Komitet Mechanizmu Finansowego w ramach priorytetów tematycznych wymienionych w artykule 3 ustęp 1 Protokołu 38d oraz obszarów programowych określonych w Załączniku do Protokołu 38d. Państwa-Darczyńcy i Państwo-Beneficjent współpracują przy przygotowaniu koncepcji programu, określającej zakres i planowane rezultaty każdego programu.
2. Państwo-Beneficjent zapewni pełne współfinansowanie programów, które otrzymują wsparcie w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 zgodnie z Załącznikiem B i umowami w sprawie programu.
3. Państwo-Beneficjent stworzy warunki dla niezakłóconego wdrażania Funduszu Społeczeństwa Obywatelskiego w Państwie-Beneficjencie i powstrzyma się od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogłyby uniemożliwić Operatorom Funduszu niezależne wykonywanie ich roli.
4. Komitet Mechanizmu Finansowego zarządza Mechanizmem Finansowym EOG 2021-2028 i podejmuje decyzje o przyznaniu pomocy finansowej zgodnie z Regulacjami.
5. Komitet jest wspierany przez Biuro Mechanizmów Finansowych (zwane dalej „BMF”). BMF będzie służyło jako punkt kontaktowy dla Państwa-Beneficjenta dla bieżących działań podejmowanych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.

Artykuł 5

Wyznaczenie instytucji odpowiedzialnych

Państwo-Beneficjent upoważnia Krajowy Punkt Kontaktowy do działania w jego imieniu. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi całkowitą odpowiedzialność za osiągnięcie celów wyznaczonych dla Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 oraz za realizację Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie zgodnie z Regulacjami. Zgodnie z artykułem 5.2 Regulacji, w Załączniku A wskazano instytucje pełniące funkcje Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej oraz

Instytucji Audytu.

Artykuł 6

Wieloletnie ramy programowe

1. Zgodnie z artykułem 2.5 Regulacji, Strony uzgodniły ramy wdrażania składające się z następujących aspektów finansowych i merytorycznych:
 - (a) listy uzgodnionych programów, wkładu finansowego w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 i Państwa-Beneficjenta;
 - (b) wykazu programów, ich celów, Operatorów Programów, poziomu dofinansowania i współfinansowania według programu, celów dwustronnych, jak również wszelkich kwestii szczególnych związanych z wdrażaniem programów;
 - (c) warunków i/lub kwestii szczególnych na poziomie Państwa-Beneficjenta związanych z grupami docelowymi, obszarami geograficznymi i innymi kwestiami;
 - (d) wykazu Partnerów Programów z Państw-Darczyńców, o ile dotyczy;
 - (e) wykazu Międzynarodowych Organizacji Partnerskich, o ile dotyczy; oraz
 - (f) wykazu projektów predefiniowanych, które mają być uwzględnione w przedmiotowych programach.
2. Ramy wdrażania zostały przedstawione w Załączniku B.

Artykuł 7

Fundusze współpracy dwustronnej

Zgodnie z artykułem 4.6 ustęp 1 Regulacji Państwo-Beneficjent wyodrębni środki w celu zacieśniania stosunków dwustronnych między Państwami-Darczyńcami i Państwem-Beneficjentem. Umówiona kwota została wskazana w Załączniku B oraz została rozdzielona na fundusze współpracy dwustronnej na poziomie krajowym oraz na poziomie programu. Krajowy Punkt Kontaktowy zarządza wykorzystaniem Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym i powołuje Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej zgodnie z artykułem 4.9 ustęp 1 Regulacji. Operatorzy Programów zarządzają wykorzystaniem środków funduszy współpracy dwustronnej przydzielonych do ich programów. W przypadku programów partnerskich z darczyńcami decyzje dotyczące wykorzystania środków Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu będą podejmowane w drodze konsensusu pomiędzy Operatorem Programu a Partnerem(ami) Programu z Państw-Darczyńców.

Artykuł 8

Raport krajowy

Zgodnie z artykułem 2.6 Regulacji Krajowy Punkt Kontaktowy co roku przedkłada do KMF raport krajowy dotyczący wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie. Raport krajowy przesyła się do KMF nie później niż 10 marca każdego roku.

Artykuł 9

Spotkania roczne

Zgodnie z artykułem 2.7 Regulacji spotkanie roczne będzie organizowane z udziałem KMF i Krajowego

Punktu Kontaktowego. Spotkanie roczne umożliwi KMF i Krajowemu Punktowi Kontaktowemu zbadanie postępu we wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 poczynionego w ostatnich okresach sprawozdawczych, omówienie ryzyk i uzgodnienie, jakie działania należy podjąć. Spotkanie roczne stanowi forum do dyskusji nad sprawami stanowiącymi przedmiot obustronnego zainteresowania.

Artykuł 10

Zmiana Załączników

1. Załączniki A i B mogą być zmieniane w drodze wymiany listów pomiędzy KMF i Krajowym Punktem Kontaktowym.
2. Skumulowane przesunięcia do 10% całkowitych kwalifikowalnych wydatków programu mogą być dokonywane pomiędzy programami bez konieczności zmiany Załączników do niniejszego Memorandum of Understanding, pod warunkiem, że zmiana ta została uzgodniona z KMF w drodze modyfikacji odpowiednich umów w sprawie programów.
3. Ponadto oszczędności i kwoty niezaangażowane w projekty mogą zostać przesunięte na fundusze współpracy dwustronnej bez zmiany Załączników do niniejszego Memorandum of Understanding lub zgody KMF, pod warunkiem, że przesunięcie był przedmiotem wcześniejszych konsultacji z Komitetem Współpracy dla danego programu. Jakikolwiek takie przesunięcie środków z programu nie będzie miał wpływu na cele ani rezultaty Programu. Krajowy Punkt Kontaktowy niezwłocznie powiadomi KMF o takich przesunięciach, a KMF zaktualizuje odpowiednie umowy w sprawie programu oraz umowę w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej, stosownie do przypadku.
4. Wszelkie przesunięcia dokonywane zgodnie z ustępem 2 i 3 nie będą mieć wpływu na żadne szczególne kwestie, warunki, cele ani inne priorytety, o których mowa w niniejszym Memorandum of Understanding i muszą być zgodne z postanowieniami ram prawnych.

Artykuł 11

Kontrola i dostęp do informacji

Komitet Mechanizmu Finansowego, Komisja Audytorów EFTA i ich przedstawiciele mają prawo do przeprowadzenia kontroli merytorycznej lub finansowej, koniecznej, ich zdaniem, do weryfikacji wypełniania warunków planowania, wdrażania i monitorowania programów i projektów, jak również wykorzystania środków. Państwo-Beneficjent zapewni wszelką konieczną pomoc, informacje i dokumentację.

Artykuł 12

Zasady zarządzania

1. Niniejsze Memorandum of Understanding jest wdrażane pod każdym względem zgodnie z postanowieniami Regulacji wraz z późniejszymi ich zmianami.
2. Cele Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 będą realizowane w drodze bliskiej współpracy pomiędzy Państwami-Darczyńcami a Państwem-Beneficjentem, przy poszanowaniu wspólnych wartości i zasad poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności oraz poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Strony zobowiązują się zachować najwyższy poziom przejrzystości, odpowiedzialności i efektywności kosztowej, jak też stosować zasady dobrego rządzenia, partnerstwa, i wielopoziomowego

zarządzania, zrównoważonego rozwoju, równouprawnienia płci i niedyskryminacji na wszystkich poziomach wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.

3. Wszystkie programy i działania finansowane w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028 muszą być spójne z poszanowaniem tych wartości i zasad oraz powstrzymywać się od wspierania działań, które mogą tego nie zapewnić. Ich wdrażanie musi być zgodne z podstawowymi prawami i obowiązkami zapisanymi w odpowiednich instrumentach i standardach.
4. Państwo-Beneficjent podejmie proaktywne działania w celu zapewnienia przestrzegania tych wartości i zasad na wszystkich poziomach zaangażowanych we wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2028.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsze Memorandum of Understanding wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jego podpisania przez ostatnią ze Stron.

* * * * *

Niniejsze Memorandum of Understanding zostało podpisane w czterech egzemplarzach w języku angielskim.

Podpisane w Warszawie w dniu 23 kwietnia 2025
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Podpisane w Warszawie w dniu 23 kwietnia 2025
W imieniu Islandii
Martin Eyjólfsson

Podpisane w Warszawie w dniu 23 kwietnia 2025
W imieniu Księstwa Liechtensteinu
Pascal Schafhauser

Podpisane w Warszawie w dniu 23 kwietnia 2025
W imieniu Królestwa Norwegii
Espen Barth Eide

ZAŁĄCZNIK A**Krajowe struktury zarządzania i kontroli****1. Krajowy Punkt Kontaktowy**

Departament Programów Pomocowych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję Krajowego Punktu Kontaktowego. Kierującym Krajowym Punktem Kontaktowym jest Dyrektor Departamentu Programów Pomocowych.

Dyrektor Departamentu Programów Pomocowych podlega Podsekretarzowi Stanu odpowiedzialnemu za wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Podsekretarz Stanu podlega bezpośrednio Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej.

Zakres funkcji i obowiązków Krajowego Punktu Kontaktowego został określony w Regulacjach, w szczególności w artykule 5.3.

Ponadto Krajowy Punkt Kontaktowy:

- pełni funkcję Instytucji Certyfikującej, z wyjątkiem programów, w przypadku których pełni rolę Operatora Programu;
- pełni funkcję Operatora Programu dla Programu Rozwój Lokalny.

2. Instytucja Certyfikująca

Wydział Monitorowania Pomocy Zagranicznej w Departamencie Programów Pomocowych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję Instytucji Certyfikującej, z wyjątkiem programów, w przypadku których rolę Operatora Programu pełni Krajowy Punkt Kontaktowy. Kierującym Instytucją Certyfikującą jest Naczelnik Wydziału Monitorowania Pomocy Zagranicznej.

Rozdzielenie zadań pomiędzy Krajowym Punktem Kontaktowym a Instytucją Certyfikującą jest zapewnione poprzez wyłączenie Dyrektora i Zastępców Dyrektora w Departamencie Programów Pomocowych z zadań związanych z funkcją Instytucji Certyfikującej. W odniesieniu do tych zadań Naczelnik Wydziału Monitorowania Pomocy Zagranicznej działa niezależnie zarówno od Zastępców Dyrektora, jak i od Dyrektora Departamentu i podlega bezpośrednio Podsekretarzowi Stanu.

W przypadku gdy Krajowy Punkt Kontaktowy przyjmuje rolę Operatora Programu, Departament Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję Instytucji Certyfikującej.

W takim przypadku, kierującym Instytucją Certyfikującą jest Dyrektor Departamentu Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich. Dyrektor Departamentu Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich podlega bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, który podlega Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej.

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni należyte funkcjonalne rozdzielenie funkcji związanych z płatnościami od innych funkcji Krajowego Punktu Kontaktowego jak również, że certyfikacja wykonywana przez niego w ramach obowiązków Instytucji Certyfikującej, będzie w pełni zgodna z artykułem 5.4 ustęp 1 Regulacji.

Zakres funkcji i obowiązków Instytucji Certyfikującej został określony w Regulacjach, w szczególności w artykule 5.4.

Ponadto Instytucja Certyfikująca jest odpowiedzialna za przygotowanie i składanie raportów dotyczących nieprawidłowości. Zadanie to jest wykonywane przez Wydział Monitorowania Pomocy Zagranicznej w Departamencie Programów Pomocowych. W przypadku, gdy Krajowy Punkt Kontaktowy przyjmuje rolę Operatora Programu, zadanie to wykonuje Departament Zgodności Rozliczeń i Środków Europejskich.

3. Instytucja Audytu

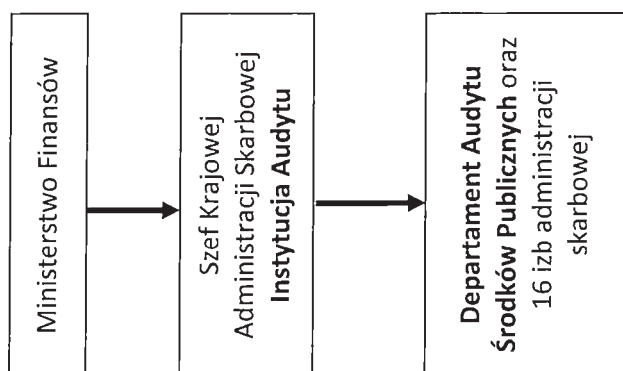
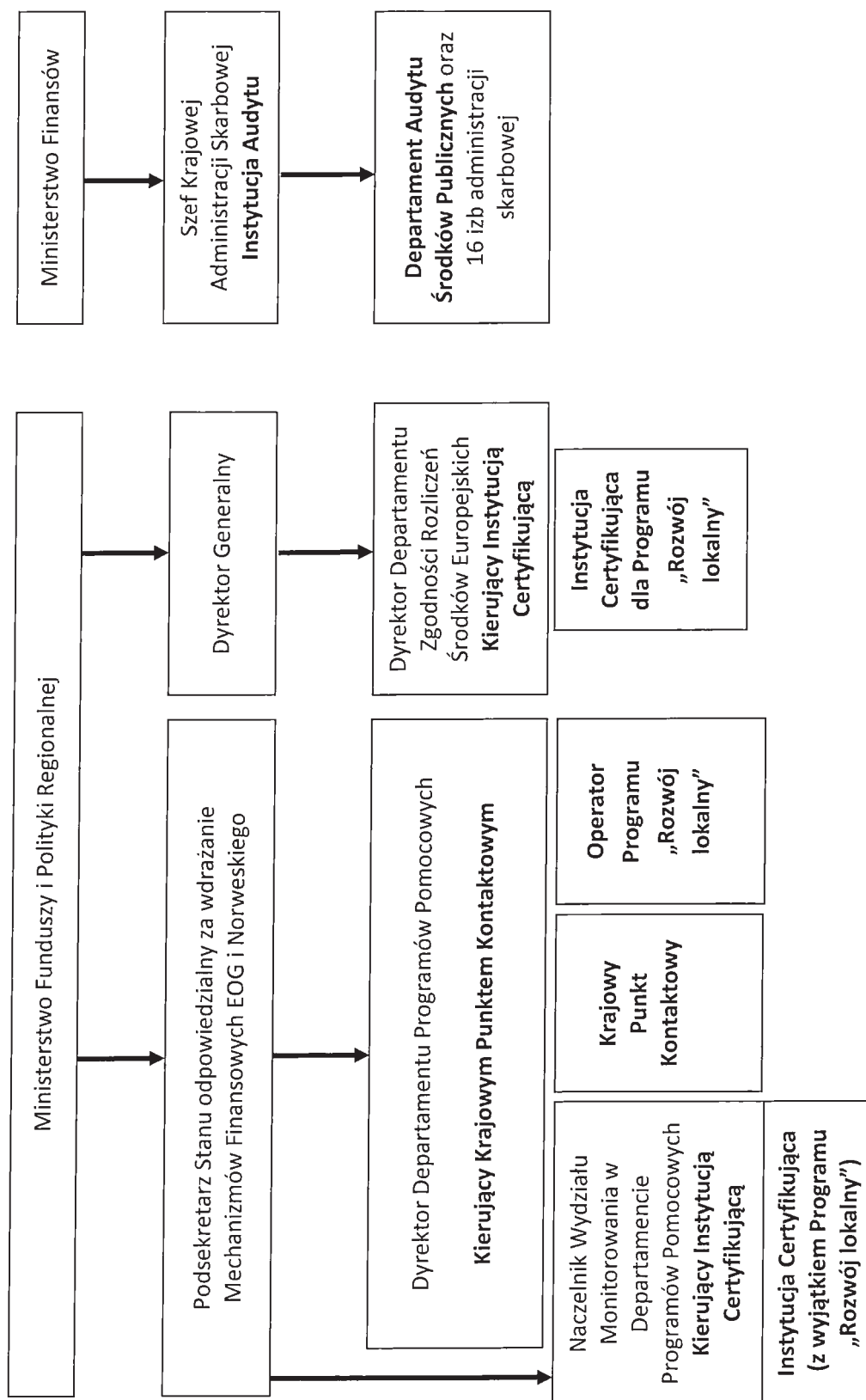
Szef Krajowej Administracji Skarbowej pełni funkcję Instytucji Audytu. Szefem Krajowej Administracji Skarbowej jest Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów. Szef Krajowej Administracji Skarbowej

wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych oraz 16 Izb Administracji Skarbowej. Odpowiedzialność za realizację tych zadań spoczywa na Instytucji Audytu.

Zakres funkcji i obowiązków Instytucji Audytu został określony w Regulacjach, w szczególności w artykule 5.5.

Instytucja Audytu jest organizacyjnie niezależna od Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Instytucji Certyfikującej.

4. Schemat organizacyjny

Załącznik B**Ramy Wdrażania**

Zgodnie z artykułem 2.5 Regulacji, Strony niniejszego Memorandum of Understanding uzgodniły następujące ramy wdrażania zawarte w niniejszym Załączniku.

1. Finansowe aspekty ram wdrażania

	Rzeczpospolita Polska		
	Programy	Wkład MF EOG	Wkład krajowy
1.	Badania stosowane i innowacje	80 000 000 EUR	14 117 647 EUR
2.	Badania podstawowe	60 000 000 EUR	10 588 235 EUR
3.	Zielona transformacja	160 000 000 EUR	28 235 294 EUR
4.	Kultura	80 000 000 EUR	14 117 647 EUR
	Pozostałe alokacje		
	Pomoc techniczna dla Państwa-Beneficjenta (Art. 1.10)	6 193 493 EUR	nie dotyczy
	Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym (Art. 4.7)	5 987 769 EUR	nie dotyczy
	Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie programu (Art. 4.10)	2 500 000 EUR	nie dotyczy
	Alokacja netto dla Rzeczypospolitej Polskiej	394 681 262 EUR	67 058 824 EUR

2. Kwestie szczególne

Wysokość środków w ramach funduszy współpracy dwustronnej przydzielonych do każdego programu zostanie wskazana we właściwej umowie w sprawie programu.

Uzgodnione alokacje na programy oraz fundusze współpracy dwustronnej obejmują wkład związany z wyzwaniami, jakie pojawiły się w wyniku inwazji na Ukrainę. W ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego wkład ten wynosi łącznie 46 525 980 EUR. Sprawozdawczość z wykorzystania wkładu związanego z wyzwaniami, jakie pojawiły się w wyniku inwazji na Ukrainę zostanie uwzględniona w raportach krajowych i raportach końcowych dla programów.

Równość płci i cyfryzacja zostaną uwzględnione i będą stanowić część odpowiednich obszarów programowych.

Możliwość współpracy z Międzynarodowymi Organizacjami Partnerskimi (MPO) w ramach odpowiednich programów zostanie zbadana podczas opracowywania koncepcji programu. Fundusz na rzecz budowania potencjału i współpracy z międzynarodowymi organizacjami partnerskimi i instytucjami będzie finansował działalność MPO.

3. Merytoryczne aspekty ram wdrażania

Programy opisane poniżej będą wdrażane po zatwierdzeniu przez KMF, zgodnie z artykułem 6.3 Regulacji.

A. Program Badania stosowane i Innowacje

Cel programu: Zwiększenie doskonałości w badaniach naukowych i innowacjach opartych na badaniach, wzmocnienie

	fundamentów zielonej i cyfrowej transformacji, demokracji, praworządności, praw człowieka, włączenia społecznego i odporności społecznej
<i>Kwota dofinansowania programu:</i>	80 000 000 EUR
<i>Współfinansowanie programu:</i>	14 117 647 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
<i>Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Norweska Rada Nauki, Islandzkie Centrum Badań (Rannis)
<i>Obszar programowy:</i>	Badania i innowacje
<i>Kwestie szczególne:</i>	Program będzie obejmował działania mające na celu przezwyciężanie barier utrudniających rozwój kariery naukowców na wczesnym etapie kariery oraz kobiet-naukowców.
<i>Projekty predefiniowane:</i>	Możliwość realizacji projektów predefiniowanych zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.

B. Program Badania podstawowe

<i>Cel programu:</i>	Zwiększenie doskonałości w badaniach naukowych i innowacjach opartych na badaniach, wzmocnienie fundamentów zielonej i cyfrowej transformacji, demokracji, praworządności, praw człowieka, włączenia społecznego i odporności społecznej
<i>Kwota dofinansowania programu:</i>	60 000 000 EUR
<i>Współfinansowanie programu:</i>	10 588 235 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Narodowe Centrum Nauki
<i>Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Norweska Rada Nauki, Islandzkie Centrum Badań (Rannis)
<i>Obszar programowy:</i>	Badania i innowacje
<i>Kwestie szczególne:</i>	Program będzie obejmował między innymi wsparcie badań w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych oraz badań polarnych. Program będzie obejmował działania mające na celu przezwyciężanie barier utrudniających rozwój kariery naukowców na wczesnym etapie kariery oraz kobiet-naukowców.
<i>Projekty predefiniowane:</i>	Możliwość realizacji projektów predefiniowanych zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.

C. Program Zielona Transformacja

<i>Cel programu:</i>	Przyspieszenie zielonej transformacji w kierunku bardziej zrównoważonego społeczeństwa
<i>Kwota dofinansowania programu:</i>	160 000 000 EUR

<i>Współfinansowanie programu:</i>	28 235 294 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Ministerstwo Klimatu i Środowiska przy wsparciu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
<i>Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Norweska Agencja Środowiska, Norweska Dyrekcja Zasobów Wodnych i Energii, Islandzkie Centrum Badań (Rannis)
<i>Międzynarodowa Organizacja Partnerska:</i>	Potencjalna rola OECD jako Międzynarodowej Organizacji Partnerskiej zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.
<i>Obszar programowy:</i>	Zielona transformacja
<i>Kwestie szczególne:</i>	Działania związane z wychwytywaniem CO ₂ w celu jego składowania i wykorzystania, które wchodzą w zakres obszaru wsparcia „Zarządzanie emisją dwutlenku węgla w przemyśle”, zostaną uzgodnione na etapie opracowywania koncepcji programu.
<i>Projekty predefiniowane:</i>	Na etapie opracowywania koncepcji programu zostanie zbadana możliwość realizacji projektu/projektów predefiniowanych, m.in. z udziałem Międzynarodowych Organizacji Partnerskich, przyczyniających się do realizacji obszaru wsparcia „Zielone zarządzanie” oraz dialogu opartego na dowodach. Na etapie opracowywania koncepcji programu zbadana zostanie możliwość realizacji projektu predefiniowanego we współpracy z Agencją ds. Kształcenia Międzynarodowego w Liechtensteinie (AIBA). Możliwość realizacji kolejnych projektów predefiniowanych zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.

D. Program Kultura

<i>Cel programu:</i>	Zwiększenie uczestnictwa, zrównoważonego rozwoju i różnorodności w sztuce, kulturze i dziedzictwie kulturowym
<i>Kwota dofinansowania programu:</i>	80 000 000 EUR
<i>Współfinansowanie programu:</i>	14 117 647 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
<i>Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Norweski Dyrektoriat ds. Kultury, Norweski Dyrektoriat ds. Dziedzictwa Kulturowego (RA), Islandzkie Centrum Badań (Rannis)
<i>Obszar programowy:</i>	Kultura
<i>Kwestie szczególne:</i>	Maksymalny poziom finansowania inwestycji w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w umowie w sprawie programu.

Co najmniej 20% całkowitych kwalifikowalnych wydatków programu zostanie przeznaczone na projekty wspierające „twórczość kulturalną i artystyczną oraz współpracę, budowanie potencjału, działania edukacyjne i wymianę, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności kulturowej”. W tych projektach partnerstwo między podmiotami z Polski a Państwami-Darczyńcami jest obowiązkowe.

Projekty predefiniowane:

Na etapie opracowywania koncepcji programu zbadana zostanie możliwość realizacji projektu predefiniowanego dotyczącego Polskich Stolic Kultury (Bielsko-Biała, Katowice, Kołobrzeg) z dofinansowaniem w wysokości około 3 000 000 EUR.

Na etapie koncepcji programu zbadana zostanie możliwość realizacji projektu predefiniowanego z udziałem Bibliotek Narodowych Polski i Norwegii oraz Narodowej i Uniwersyteckiej Biblioteki Islandii, dotyczącego roli bibliotek jako miejsc debat publicznych, edukacji obywatelskiej i edukacji medialnej, z możliwością współpracy z instytucjami edukacyjnymi, Międzynarodowymi Organizacjami Partnerskimi i/lub innymi podmiotami z Państw-Darczyńców, z dofinansowaniem w wysokości około 2 000 000 EUR.

Możliwość realizacji kolejnych projektów predefiniowanych zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.

Program będzie realizowany w połączeniu z programem Kultura wdrażanym w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021–2028.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
ON THE IMPLEMENTATION OF THE EEA FINANCIAL MECHANISM

2021-2028

between

THE REPUBLIC OF POLAND,
hereinafter referred to as the “Beneficiary State”

and

ICELAND,
THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,
THE KINGDOM OF NORWAY,
hereinafter referred to as the “Donor States”

together hereinafter referred to as the “Parties”,

WHEREAS Protocol 38d to the EEA Agreement, incorporated into the EEA Agreement by the Agreement between the European Union, Iceland, the Principality of Liechtenstein and the Kingdom of Norway on the EEA Financial Mechanism 2021-2028, establishes a financial mechanism (hereinafter referred to as the “EEA Financial Mechanism 2021-2028”) through which the Donor States will contribute to the reduction of economic and social disparities in the European Economic Area;

WHEREAS the EEA Financial Mechanism 2021-2028 aims to strengthen relations between the Donor States and the Beneficiary State to the mutual benefit of their peoples;

WHEREAS by decision of the Standing Committee of the EFTA States No. 4/2024/SC of 24 October 2024 the Donor States have given the Financial Mechanism Committee, established by a decision of the Standing Committee of the EFTA States No. 4/2004/SC of 3 June 2004, a mandate to manage the EEA Financial Mechanism 2021-2028;

WHEREAS the enhanced co-operation between the Donor States and the Beneficiary State will contribute to securing a stable, peaceful and prosperous Europe, based on good governance, democratic institutions, the rule of law, respect for human rights and sustainable development;

WHEREAS the Parties agree to establish a framework for cooperation in order to ensure the effective implementation of the EEA Financial Mechanism 2021-2028;

HAVE AGREED on the following:

Article 1

Objectives

1. The overall objectives of the EEA Financial Mechanism 2021-2028 are to contribute to the reduction of economic and social disparities in the European Economic Area and to strengthen bilateral relations between the Donor States and the Beneficiary States through financial contributions to promote the thematic priorities listed in paragraph 2. Accordingly, the Parties to this Memorandum of Understanding shall select programmes for funding that aim to contribute to the achievement of these objectives.
2. The financial contributions shall be available to promote the following thematic priorities:
 - (a) European green transition;
 - (b) Democracy, rule of law and human rights;
 - (c) Social inclusion and resilience.

Article 2

Legal framework

This Memorandum of Understanding shall be read in conjunction with the following documents which, together with this Memorandum of Understanding, constitute the legal framework of the EEA Financial Mechanism 2021-2028:

- (a) Protocol 38d to the EEA Agreement on the EEA Financial Mechanism 2021-2028;
- (b) the Regulation on the implementation of the EEA Financial Mechanism 2021-2028 (hereinafter referred to as the “Regulation”) issued by the Donor States in accordance with Article 9.4 of Protocol 38d;
- (c) the programme agreements that will be concluded for each programme; and
- (d) any guidelines adopted by the Financial Mechanism Committee in accordance with the Regulation.

Article 3

Financial framework

1. In accordance with Article 2 of Protocol 38d, the total amount of the financial contribution is € 1 805 million in annual tranches of € 257.86 million over the period running from 1 May 2021 to 30 April 2028, inclusive.
2. In accordance with Article 6 of Protocol 38d, a total of € 472,614,415 shall be made available to the Beneficiary State over the period referred to in Paragraph 1.
3. In accordance with Article 9.7 of Protocol 38d and Article 1.9 of the Regulation, the management costs of the Donor States shall be covered by the overall amount referred to above. Further provisions to this effect are set out in the Regulation. The net amount of the allocation to be made available to the Beneficiary State is € 394,681,262.

Article 4

Roles and responsibilities

1. The Donor States shall make funds available in support of eligible programmes proposed by the Beneficiary State and agreed on by the Financial Mechanism Committee within the thematic priorities listed in Article 3.1 of Protocol 38d and the programme areas listed in the Annex to Protocol 38d. The Donor States and the Beneficiary State shall cooperate on the preparation of concept notes defining the scope and planned results for each programme.
2. The Beneficiary State shall assure the full co-financing of programmes that benefit from support from the EEA Financial Mechanism 2021-2028 in accordance with Annex B and the Programme Agreements.
3. The Beneficiary State shall ensure an enabling environment for the unimpeded implementation of the Civil Society Fund in the Beneficiary State and shall refrain from taking any measures that might prevent Fund Operators from independently exercising their role.
4. The Financial Mechanism Committee shall manage the EEA Financial Mechanism 2021-2028 and take decisions on the granting of financial assistance in accordance with the Regulation.
5. The Committee shall be assisted by the Financial Mechanism Office (hereinafter referred to as the "FMO"). The FMO shall serve as a contact point for the Beneficiary State for the day-to-day operations of the EEA Financial Mechanism 2021-2028.

Article 5

Designation of authorities

The Beneficiary State has authorised a National Focal Point to act on its behalf. The National Focal Point shall have the overall responsibility for reaching the objectives of the EEA Financial Mechanism 2021-2028 as well as for the implementation of the EEA Financial Mechanism 2021-2028 in the Beneficiary State in accordance with the Regulation. In accordance with Article 5.2 of the Regulation, the National Focal Point, the Certifying Authority and the Audit Authority are designated in Annex A.

Article 6

Multi-annual programming framework

1. In accordance with Article 2.5 of the Regulation, the Parties have agreed on an implementation framework consisting of the following financial and substantive parameters:

- (a) a list of agreed programmes, the financial contribution from the EEA Financial Mechanism 2021-2028 and from the Beneficiary State;
- (b) identification of programmes, their objective(s), the Programme Operators, the grant amount and amount of co-financing by programme, the bilateral ambitions as well as any specific concerns relating to the implementation of the programmes;
- (c) conditions and/or specific concerns at Beneficiary State level relating to target groups, geographical areas or other issues;
- (d) identification of Donor Programme Partners, as appropriate;
- (e) identification of International Partner Organisations, as appropriate; and
- (f) identification of pre-defined projects to be included in relevant programmes.

2. The implementation framework is outlined in Annex B.

Article 7

Funds for bilateral relations

In accordance with Article 4.6.1 of the Regulation the Beneficiary State shall set aside funds to strengthen bilateral relations between the Donor States and the Beneficiary State. The agreed amount is reflected in Annex B and is allocated to the funds for bilateral relations at national and programme level. The National Focal Point shall manage the use of the fund for bilateral relations at national level and shall establish a Joint Committee for the Bilateral Fund in accordance with Article 4.9.1 of the Regulation. The Programme Operators shall manage the use of the funds for bilateral relations allocated to their programmes. For Donor partnership programmes, decisions on the use of the funds for bilateral relations in the programme shall be taken by consensus between the Programme Operator and the Donor Programme Partner(s).

Article 8

Country Report

In accordance with Article 2.6 of the Regulation, the National Focal Point shall submit to the FMC an annual Country Report on the implementation of the EEA Financial Mechanism 2021-2028 in the Beneficiary State. The Country Report shall be submitted to the FMC not later than 10 March each year.

Article 9

Annual meetings

In accordance with Article 2.7 of the Regulation an annual meeting shall be held between the FMC and the National Focal Point. The annual meeting shall allow the FMC and the National Focal Point to examine progress achieved over the previous reporting periods, discuss risks and agree on any necessary measures to be taken. The annual meeting shall provide a forum for discussion of issues of bilateral interest.

Article 10

Modification of the annexes

1. Annex A and B may be amended through an exchange of letters between the FMC and the National Focal Point.
2. Cumulative transfers up to 10% of the total eligible expenditure of a programme may be made between programmes without a modification of the Annexes to this Memorandum of Understanding, provided that the change has been agreed by the FMC through modifications of the relevant Programme Agreements.
3. In addition, cost savings and amounts not committed to projects may be transferred to the funds for bilateral relations without a modification of the Annexes to this Memorandum of Understanding or the approval of the FMC, provided that the transfer has been the subject of prior consultation with the Cooperation Committee of the concerned programme. Any such transfer of funds from a programme shall not affect the objectives or outcomes of the Programme. The National Focal Point shall notify the FMC of such transfers without delay and the FMC shall update the concerned Programme Agreements and the Bilateral Funds Agreement, as relevant.
4. All transfers made in accordance with paragraphs 2 and 3 shall not affect any specific concerns, conditions, objectives or other priorities referred to in this Memorandum of Understanding and shall be in accordance with the provisions of the legal framework.

Article 11

Control and access to information

The Financial Mechanism Committee, the EFTA Board of Auditors and their representatives have the right to carry out any technical or financial mission or review they consider necessary to follow the planning, implementation and monitoring of programmes and projects as well as the use of funds. The Beneficiary State shall provide all necessary assistance, information and documentation.

Article 12

Governing principles

1. The implementation of this Memorandum of Understanding shall in all aspects be governed by the Regulation and subsequent amendments thereof.
2. The objectives of the EEA Financial Mechanism 2021-2028 shall be pursued in a framework of close co-operation between the Donor States and the Beneficiary State, respecting the common values and principles of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and the respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. The Parties agree to apply the highest degree of transparency, accountability and cost efficiency as well as the principles of good governance, partnership and multi-level governance, sustainable development, gender equality and non-discrimination in all implementation phases of the EEA Financial Mechanism 2021-2028.
3. All programmes and activities funded by the EEA Financial Mechanism 2021-2028 shall be consistent with respect for these values and principles and abstain from supporting operations that may fail to do so. Their implementation shall comply with the fundamental rights and obligations enshrined in relevant instruments and standards.

4. The Beneficiary State shall take proactive steps in order to ensure adherence to these values and principles at all levels involved in the implementation of the EEA Financial Mechanism 2021-2028.

Article 13

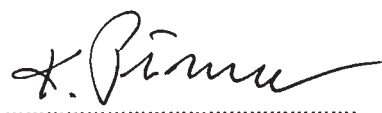
Entry into force

This Memorandum of Understanding shall enter into force on the day after the date of its last signature.

This Memorandum of Understanding is signed in four originals in the English Language.

Signed in Warsaw on 23 April 2025

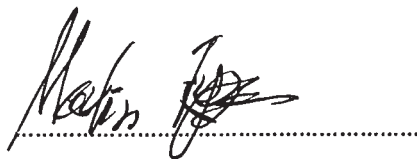
For the Republic of Poland

.....

Signed in Warsaw on 23 April 2025

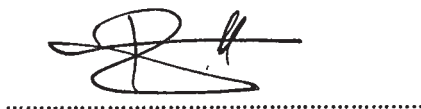
For Iceland

.....

Signed in Warsaw on 23 April 2025

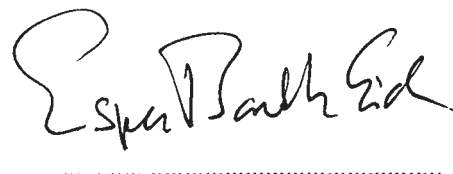
For the Principality of Liechtenstein

.....

Signed in Warsaw on 23 April 2025

For the Kingdom of Norway

.....

ANEXX A

National management and control structures**1. National Focal Point**

The Department of Assistance Programmes of the Ministry of Development Funds and Regional Policy shall act as the National Focal Point. The Head of the National Focal Point shall be the Director of the Department of Assistance Programmes.

The Director of the Department of Assistance Programmes reports to the Undersecretary of State responsible for the implementation of EEA and Norwegian Financial Mechanisms. The Undersecretary of State reports to the Minister of Development Funds and Regional Policy.

The roles and responsibilities of the National Focal Point are stipulated in the Regulation, in particular Article 5.3 thereof.

In addition, the National Focal Point shall:

- act as the Certifying Authority, except for programmes where it takes the role of Programme Operator;
- act as the Programme Operator for the Local Development programme.

2. Certifying Authority

The Foreign Aid Monitoring Unit within the Department of Assistance Programmes of the Ministry of Development Funds and Regional Policy shall act as the Certifying Authority, except for programmes where the National Focal Point takes the role of Programme Operator. The Head of the Certifying Authority shall be the Head of the Foreign Aid Monitoring Unit.

The separation of tasks between the National Focal Point and the Certifying Authority is ensured by excluding the Director and Deputy Directors in the Department of Assistance Programmes from tasks related to the Certifying Authority function. For these tasks, the Head of the Foreign Aid Monitoring Unit shall operate independently from both the Deputy Directors and the Director of the Department and shall report directly to the Undersecretary of State.

When the National Focal Point takes the role of Programme Operator, the Department of European Funds Settlements Compliance of the Ministry of Development Funds and Regional Policy shall act as the Certifying Authority.

In such case, the Head of the Certifying Authority shall be the Director of the Department of European Funds Settlements Compliance. The Director of the Department of European Funds Settlements Compliance reports directly to the Director General of the Ministry of Development Funds and Regional Policy, who reports to the Minister of Development Funds and Regional Policy.

The National Focal Point shall ensure the adequate functional separation of tasks related to payments from other tasks within the National Focal Point and that the certification carried out in relation to its responsibility as the Certifying Authority shall be in full compliance with Article 5.4.1 of the Regulation.

The roles and responsibilities of the Certifying Authority are stipulated in the Regulation, in particular Article 5.4 thereof.

In addition, the Certifying Authority shall be responsible for the preparation and submission of irregularities reports. This task shall be performed by the Foreign Aid Monitoring Unit in the Department of Assistance Programmes. When the National Focal Point takes the role of Programme Operator, this task shall be performed by the Department of European Funds Settlements Compliance.

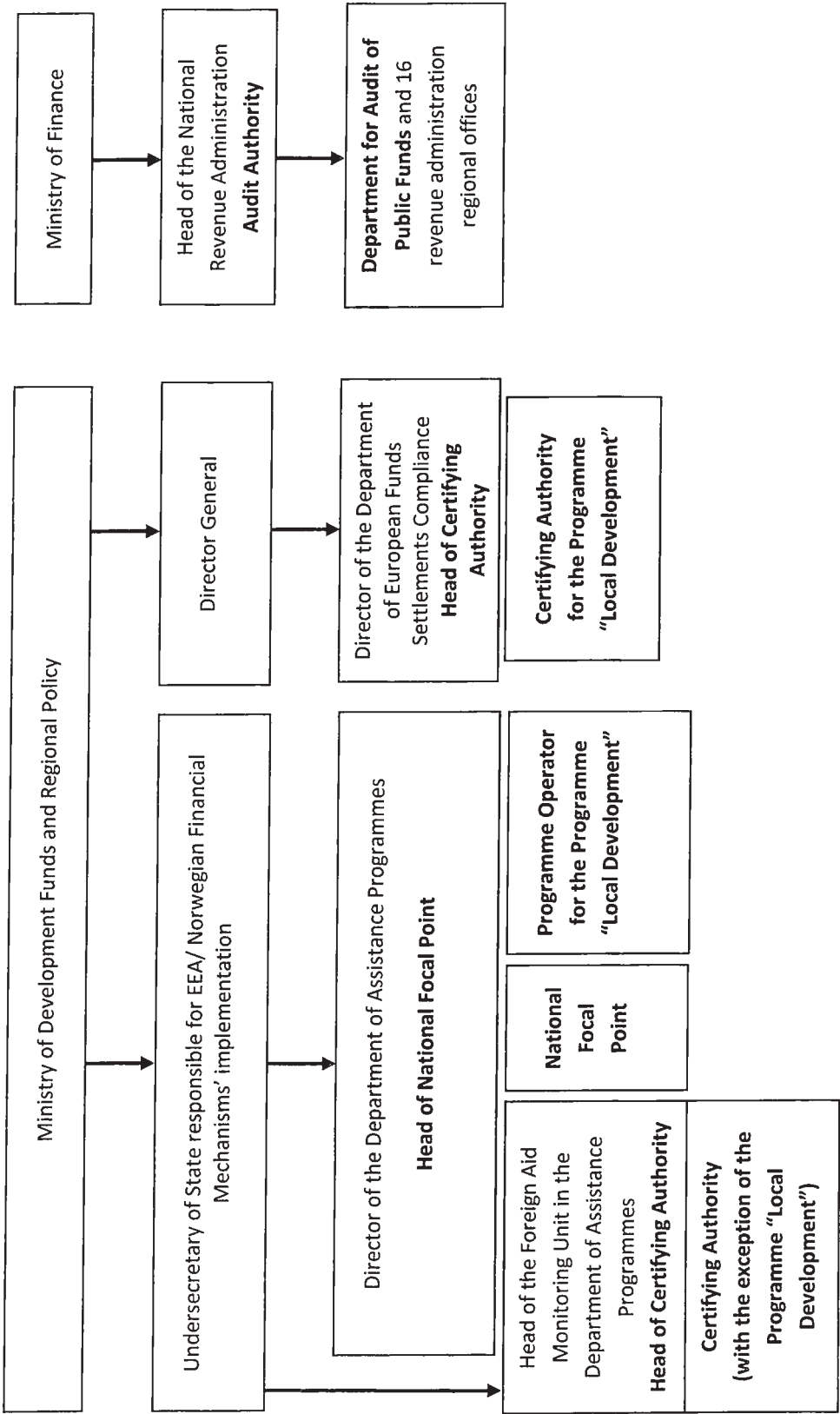
3. Audit Authority

The Head of the National Revenue Administration shall act as the Audit Authority. The Head of the National Revenue Administration shall be the Secretary of State in the Ministry of Finance. The Head of the National Revenue Administration shall perform its tasks through the Department for Audit of Public Funds and 16 Revenue Administration Regional Offices. The responsibility for the performance of these tasks remains with the Audit Authority.

The roles and responsibilities of the Audit Authority are stipulated in the Regulation, in particular Article 5.5 thereof.

The Audit Authority shall be functionally independent of the National Focal Point and the Certifying Authority.

4. Organigram

ANNEX B

Implementation framework

In accordance with Article 2.5 of the Regulation, the Parties to this Memorandum of Understanding have agreed on an implementation framework outlined in this annex.

1. Financial parameters of the implementation framework

	Poland	EEA FM contribution	National contribution
	Programmes		
1.	Applied Research and Innovation	€ 80,000,000	€ 14,117,647
2.	Basic Research	€ 60,000,000	€ 10,588,235
3.	Green Transition	€ 160,000,000	€ 28,235,294
4.	Culture	€ 80,000,000	€ 14,117,647
	Other allocations		
	Technical assistance to the Beneficiary State (Art. 1.10)	€ 6,193,493	N/A
	Funds for bilateral relations at national level (Art. 4.7)	€ 5,987,769	N/A
	Funds for bilateral relations at programme level (Art. 4.10)	€ 2,500,000	N/A
	Net allocation to Poland	€ 394,681,262	€ 67,058,824

2. Specific concerns

The amount of funds for bilateral relations allocated to each programme shall be included in the respective programme agreements.

The agreed allocations to the programmes and bilateral funds include the contribution related to the challenges experienced as a result of invasion of Ukraine. Across the EEA and Norwegian Financial Mechanisms, the contribution totals € 46,525,980. Reporting on the use of the contribution related to the challenges experienced as a result of invasion of Ukraine shall be included in the country reports and the final programme reports.

Gender equality and digitalization will be mainstreamed and form part of all relevant programme areas.

The possibility of cooperating with International Partner Organisations (IPOs) shall be explored under relevant programmes during the concept note phase. The Fund for capacity building and cooperation with international partner organisations and institutions shall finance the work of the IPOs.

3. Substantive parameters of the implementation framework

The programmes described below are to be implemented subject to the approval of the FMC, in accordance with Article 6.3 of the Regulation.

A. Programme Applied Research and Innovation

<i>Programme objective:</i>	Enhanced excellence in research and research-based innovation, strengthening the foundations for the green and digital transitions, democracy, rule of law, human rights, social inclusion, and resilience.
<i>Programme grant:</i>	€ 80,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 14,117,647
<i>Programme Operator:</i>	The National Centre for Research and Development
<i>Donor programme partner(s):</i>	The Research Council of Norway, The Icelandic Centre for Research (Rannis)
<i>Programme area(s):</i>	Research and innovation
<i>Programme specific concerns:</i>	The programme shall include activities to overcome barriers for the career progression of early-stage and female researchers.
<i>Pre-defined projects:</i>	The possibility of pre-defining project(s) will be explored when developing the concept note.

B. Programme Basic Research

<i>Programme objective:</i>	Enhanced excellence in research and research-based innovation, strengthening the foundations for the green and digital transitions, democracy, rule of law, human rights, social inclusion, and resilience.
<i>Programme grant:</i>	€ 60,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 10,588,235
<i>Programme Operator:</i>	The National Science Centre (NCN)
<i>Donor programme partner(s):</i>	The Research Council of Norway, The Icelandic Centre for Research (Rannis)
<i>Programme area(s):</i>	Research and innovation
<i>Programme specific concerns:</i>	The programme shall, inter alia, include support to research in social sciences and the humanities, and polar research. The programme shall include activities to overcome barriers for the career progression of early-stage and female researchers.
<i>Pre-defined projects:</i>	The possibility of pre-defining project(s) will be explored when developing the concept note.

C. Programme Green Transition

<i>Programme objective:</i>	Acceleration of the green transition towards a more sustainable society
<i>Programme grant:</i>	€ 160,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 28,235,294

<i>Programme Operator:</i>	Ministry of Climate and Environment with support from the National Fund for Environmental Protection and Water Management
<i>Donor programme partner(s):</i>	Norwegian Environment Agency, The Norwegian Water Resources and Energy Directorate, The Icelandic Centre for Research (Rannis)
<i>International Partner Organisation(s):</i>	The possible role of the OECD is to be explored when developing the concept note.
<i>Programme area(s):</i>	Green Transition
<i>Programme specific concerns:</i>	Measures related to capture of CO ₂ for storage and utilisation that contribute to the area of support “Industrial carbon management” shall be agreed in the concept note phase.
<i>Pre-defined projects:</i>	The possibility of pre-defining project(s), inter alia with IPOs, including measures that contribute to the area of support “Green governance” and evidence-based dialogue will be explored when developing the concept note. The possibility of a pre-defined project with Liechtenstein’s National Agency of International Education Affairs (AIBA) shall be explored when developing the concept note. The possibility of pre-defining further project(s) will be explored when developing the concept note.

D. Programme Culture

<i>Programme objective:</i>	Increased participation, sustainability and diversity in arts, culture and cultural heritage
<i>Programme grant:</i>	€ 80,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 14,117,647
<i>Programme Operator:</i>	Ministry of Culture and National Heritage
<i>Donor programme partner(s):</i>	Arts and Culture Norway, The Norwegian Directorate for Cultural Heritage, The Icelandic Centre for Research (Rannis)
<i>Programme area(s):</i>	Culture
<i>Programme specific concerns:</i>	The maximum level of funding for investment in infrastructure and equipment (hard measures) shall be set in the programme agreement. At least 20 % of the total eligible expenditure of the programme shall be set aside for projects that contributes to the area of support “cultural and artistic creation and cooperation, capacity-building, outreach, and exchange, with specific regard to cultural diversity”. Partnership between entities from Poland and the Donor States is mandatory in these projects.

Pre-defined projects:

The possibility of pre-defining a project on Polish Capitals of Culture (Bielsko-Biała, Katowice, Kołobrzeg) with a grant from the programme of approximately € 3,000,000 will be explored when developing the concept note.

The possibility of pre-defining a project with the National Libraries of Poland and Norway and National and University Library of Iceland, concerning the role of libraries as arenas for public debates/civic education/media literacy, possibly including cooperation with educational institutions, IPOs and/or other donor state entities, with a grant from the programme of approximately € 2,000,000 will be explored when developing the concept note.

The possibility of pre-defining further project(s) will be explored when developing the concept note.

The programme will be implemented in conjunction with the programme Culture implemented under the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028.